

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:
Egész évre 12 kor., fél évre 6 korona
negyed évre 3 kor.

POLITIKAI NAPILAP
MEGJELENIK NAPONKINT REGGEL, KIVÉVE HÉTFON.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
KLADEK és HAMBURGER könyvnyomdáje
Batthyány-utca 5. sz.

Nyílt szó Mukics Simon országgy. képviselő úrhoz.

Mukics Simon országgyűlési képviselő ma arra a térre lépett, amelyre a hatósági párt a városi képviselő választásokat terelni nem akarta.

Szentnek tartotta az egyén becsületét, s ha támadott is egyént, csak annak fonákságait, annak a közéletben elkövetett hibáit ostromozta. *Megtudja érteni a becsületet, ennek a nevének hiába nem veszi.* Mukics Simon ma egy „Nyílt szó” című nyomtatványban a becsülettel kezd *előhozakodni.*

A hatósági párt szentnek tartotta az egyenlőséget, nem kereste kinek van vagyona, kinek nincs, mert az emberben az embert becsüli csak, s irtózik a vad demagogiától, mely csak a polgárság békéjét zavarja, gyűlöletet fakaszt.

Mukics Simon ma a kommunardok zászlóját bontotta ki és a polgárságot a vagyonos osztályllyal akarja felbujtani „Nyílt szó” című nyomtatványában.

Előre bocsájtuk, hogy a kommunardoknak és demagogoknak egy volt még mindig a vége. A nép megismerte őket és bosszút állt rajtuk a sokáig elszenvedett ámitásért.

Kivánjuk Szabadka felvilágosodott polgárainak, hogy ne kelljen nekik bosszút állniok a demagogián, hogy az ámitás elől térjen ki és hagyja ott azokat, akiknek egyetlen fegyvere a becsülettel és vagyonegyenlötlen-séggel való hajigálódzás.

Vigyázzatok polgárok, a demagogia uralkodott fölöttetek tizenhét évig és csak a város polgárainak anyagi és erkölcsi ereje tudta várostokat kiszabadítani a demagogia kezéből és így megmenteni a végromlástól.

De ha Mukics Simon képviselő ur kezébe kapta a fegyvereket, meghátrálni nem fogunk.

Mi is nyílt de őszinte szót is intézünk Szabadka polgárságához.

Választó polgárok!

E lapban Mukics Simon országgyűlési képviselőhöz többen felszólítást intéztek, mondaná meg, vajjon igaz-e, hogy ő szövetkezett a városi képviselő választásokra az új demokrata párttal?

E felszólításokban félreérthetetlenül ki volt fejezve, hogy nem függetlenségi országos politikáról beszélnek, hanem a városi képviselő választásokról. Nyíltan ki volt fejezve, hogy e szent eszmékért harcoló embernek azokkal, akik a városi vagyongyűlést a bukás szélére vitték, akik a választásoknál sem Istent, sem embert nem ismertek, még a városi képviselő választásoknál sem szabad szövetkeznie ha függetlenség harcosának tartja magát.

Függetlenségi politikája soha egy szóval sem volt érintve.

És Mukics Simon egyetlen szóval sem felelt a felszólításokra, mert félt attól, hogy akkor Mamusich Lázárt és embereit a városi képviselő választásoknál elüzi magától.

Egyetlenegy szóval sem tiltakozott ez ellen Mukics függetlenségi képviselő ur.

Hagyta a függetlenségi pártot bizonytalanságban.

És most tovább megyünk, országgyűlési képviselő ur. Áttérünk az ön mai *Nyílt szavára.*

Képviselő ur, ön még ebben a mai nyílt szavában sem tiltakozik az ellen, hogy a városi képviselő választásoknál tudni sem akar az új demokrata párttól, ön csak az ellen tiltakozik, hogy ön nem szegődött Mamusich Lázár kormánypárti zászlója alá.

Ezt soha senki nem mondta, hanem igenis, mert ön nem tiltakozik az ellen, hogy Mamusich Lázárral szövetkezett a városi képviselő választásoknál, mindenki mondhatja, hogy szövetkezett vele.

A nyílt szó nem elég ám képviselő ur, mert a hazugság

is nyílt szó. *Őszinte szó kell képviselő ur, őszinte.*

A hatósági párt nem keverte össze az országos politikai pártot a városi képviselő választásokkal. Ön igen.

Hát ez is nyílt szó? Hát azt hiszi képviselő ur, hogy elég a gazember szóval dobálódzni, hogy nyíltan tartsanak valakit? Hát azt hiszi, hogy a függetlenségi eszmék takarói lehetnek az őszinteségnek, mert e szent eszmék révén a becsület szent eszméjét sem veszi?

A hatósági párt őszintén lépett a választók elé, az ön függetlenségi elveit nem bántotta és ön ezért a becsülettel hivalkodik.

Szabadka választói nem fogják magukat ámitani engedni sem most, sem az országos képviselő választásoknál, amelylyel most a hatósági párt nem foglalatoskodik.

Egyebekben itt közöljük Törley Gyula válaszát az ön mai „Nyílt szavára.”

Válasz

Dr. Mukics Simon urnak.

Szabadkán, 1904. évi november hónapban „Nyílt szó kerületem választó polgáraihoz” című közleményre.

Való az, hogy én f. évi nov. 13-án Ludason a városi bizottsági tagok jelölése alkalmával szintén beszéltem a választó polgárokhoz, azonban az említett közleményben nekem tulajdonított — kifejezést nem használtam. Hanem elmondtam azt, hogy a városi bizottsági tagok jelölése alkalmával az országos politikát figyelmen kívül hagyjuk, arra fektetünk főszűlyt, hogy a törvényhatósági bizottságba olyan polgárok kerüljenek be, a kiknek hazafisága, megbízhatósága és függetlensége elég biztosítékot nyújt arra, hogy a várost érdeklő minden egyes kérdés elbírálásánál önállólag és függetlenül járjanak el.

Ezek kifejtése után elmondtam azt is, hogy dr. Mukics Simon miniket otthagytam; hogy együtt nem tartunk, mert habár ő volt az, aki mintegy 200 tagból álló küldöttséget vezetett Seéll Kálmán miniszter elnök urhoz, hogy Szabadka városát Mamusich Lázár volt polgármester-

től megszabadítsa, az utóbbi időben ennek és társainak barátságát keresi és a város ügyeit ezek támogatásával akarja megoldani.

Én tehát nem azt mondtam, hogy Mukics Simon kormánypártivá lett, hanem azt, hogy Mamusich Lázár és társai barátságát és támogatását keresi, hogy a jelenlegi hatóságot megbuktassa *Ez pedig más.*

Ezek alapján Mukics Simon urnak feltételelesen használt rágalmozó kitételeit visszautasítom.

Szabadkán, 1904. nov. hó 15.

Törley Gyula.

Alulírottak mint akik f. hó 13-án jelen voltunk Törley Gyula beszédénél kijelentjük, hogy Ludason f. hó 13-án Törley Gyula egy szóval sem mondott többet, mint, amit a jelen válassza tartalmaz és nem csak hogy politikáról nem szólt, de arra kérte a választó polgárokat, hogy ne keverjék össze az országos politikával a városi képviselő választást, mert ezeknek egymáshoz semmi köze,

Szabadka, 1904. nov. 15.

Lipozenesich Lázár, Medgyanszky Szávó, Muesy György, Kovács Endre, Janiga János, Hoffmann Máté.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

— Sajáttudósítónktól. —

Budapest, 1904. nov. hó 15-én.

A t. Ház a folyosón van. Már reggel kilenc órakor csupa mozgalom volt minden. A Kossuthpárt vonult fel Kossuth Ferencsel, az elnökkel. Az urak az első számú bizottsági teremben konferenciára gyűltek össze, hogy a helyzetről tanácskozzanak.

Ezenközben csapatokban vonulnak fel a képviselők, a többi ellenzék és a kormánypárt egyaránt. A Ház vidéke is népes. A reggeli lapok hírére valóságos emberáradat indult a Dunaparti palota felé. A karzatok csak kis részét képesek befogadni a nagy embertömegnek.

A jobb folyosón Tisza István gróf kormányelnök haladt át. Hívei harsány éljenzéssel tüntetnek mellette.

Ugyanekkor fejeződik be Kossuth Ferencék konferenciája. Azt határozták, hogy taktikájukat a szűkséghez és előforduló eseményekhez képest állapítják meg

— És a hangulat? — kérdi Zboray Miklós Kossuth Ferencetől:

— Harcias! Nagyon harcias! — feleli Kossuth Ferenc.

Legfinomabb cigaretta 1000 Cleopatra frt 1.10
Valódi egyiptomi hüvelyek 1000 - darab Diva parafás 1.60
 Valódi egyiptomi gliczerin mentes
Vig Zsigm. Sándor
 könyv- és papir-kereskedésében
 kapható: :::: Szabadkán ::::

A néppárt konvintikumra a bal folyosón verődik össze.

Kossuthék Thaly Kálmánért szajlatnak.

Thaly Kálmán megérkezett és hivei arra kérték, hogy Tisza indítványa ellen napirend előtt szólaljon föl, mert hisz ő volt a márciusi béke szerzője.

Hangyabolyként hullámszik a folyosó. Elkéseredés uralkodik a bal folyosón, szilárd elhatározás a jobb oldalon.

Háromnegyed tizenegy órakor az elnök megnyitotta az ülést.

A kormány részéről jelen voltak: Tisza István gróf, Plósz Sándor és Tallián Béla miniszterek.

Elnök: Percei Dezső, a ki bejelentette, hogy Thaly Kálmán napirend előtt kért és kapott szót. (Általános figyelem.)

Thaly Kálmán Tisza indítványáról akar szólni. A Kossuth-párt nevében óvást és tiltakozást jelent be a revíziós indítvánnyal szemben. (Zajos helyeslés a baloldalon.) És kijelenti, hogy a párt azzal szemben ismét harcba száll. Kérve-kéri a miniszterelnököt, álljon el indítványától, a mi nagyobb veszedelmet rejt, mint az a javaslat, a melyet az ellenzék a békében keresztülbocsájtott. Teszi ezt azért, mert kötelességet érez erre. (Éljenzés a baloldalon.)

Mi történt márciusban. Azt jelentettem ki, hogy ha az ujoncjavaslatot keresztül bocsájtják, akkor elállok indítványomtól. Fenntartottam az ellenzéknek a jogot, hogy más javaslatnál obstruálhasson, viszont fenntartottam magamnak a jogot, hogy egy kitörő obstrukcióval szemben szabad kezem legyen, ennek az obstrukciónak a letörésére.

Tisza István gróf: Hiszen a Kossuth párton is azt hangoztatják, hogy aki nem obstruál, az leszerelt. Ilyen körülmények között mit tesz az, ha Eötvös és Bánffy azt hirdetik, hogy bármi történjék is, nekik van oly csapatuk mind a mely bármikor kész obstrukcióba menni. (Nagy zaj a baloldalon.) Azt mondták ezek, hogy 30—40 ember bármikor rendelkezésünkre áll. (Nagy zaj a baloldalon.) Kossuth pártjában is többen vannak, a kik már a pártsekerét tolják inkább. (Zaj a baloldalon.) De ha mindez nem történt volna is meg, akkor is revideálná a házszabályt.

A szabadságot korlátozni nem akarja, mérsékelt revízióra van szükség, hogy a rendet biztosítsuk. De mi történik. Az, hogy az ellenzék már a bizottság kiküldését célzó indítványt is megobstruálja. Ez az ellenzék fellázadása a parlamentárizmus ellen merénylet.

Ismételje Thaly, amit márciusban tett és szereljen le az obstrukció. Vállaljon garanciát, hogy a revíziót normálisan hajthassuk végre és akkor szóló sem nyújtja be újabb indítványát. Igen, nekem rögeszmém, hogy Magyarország akkor állhat fenn csak, ha fenntartja parlamentárizmusát teljes tisztaságában.

Ennek minden magyar ember kebelében élni kellene, de hogy győzzünk, elég, ha elegendő ember kebelében él. (Viharos taps a jobboldalon.)

Ugron Gábor szintén napirend előtt szólalt fel. Azt magyarázta, miért szereltek le március 10-én, azért és abban a hitben, hogy Tisza indítványát egyszer és mindenkorra visszavonta.

Eötvös Károly beszélt ezután. Tisza egy lapból vette információját, amely lap pedig soha igazat nem mondott. (Derütség.) A mit tehát Tisza erről a nagykőrösi dolgról mondott, abból

egy szó sem igaz. Ezt akarta kijelenteni csupán.

Tisza István gróf újra felszólal. Eötvös a bátorság nagy mértékével lecáfol mindent, még azt is, hogy obstruált és hogy nem fog obstruálni.

Ha Eötvös a legnagyobb nonchalanséggal meri mondani, hogy én nem mondok igazat, akkor ő minden skrupuluson vagy felül vagy alul áll.

A napirendre tértek át, a házszabályok módosításáról szóló indítvány folytatódó tárgyalására.

Eötvös Károly az első szónok az indítvány ellen beszélt.

Ezután szünet következett, amely után rövid vita és a halottak lármája közben.

Dániel Gábor felállt és kijelenti, hogy határozati javaslatot nyújt be, melyet az ellenzék kívánságára felolvasnak.

Ez a javaslat ugyanaz, melyet a szabadelvű párt tegnap esti értekezletén kifejtettek, vagyis hogy ideiglenes módosítást hozzanak be.

Ezután Udvarny Ferenc beszélt a javaslat ellen, ami után 20 képviselő képviselő zárt ülést kér.

A zárt ülés után ismét nyilvános ülés következett, melyen Tisza István kijelentette, hogy elfogadja Dániel javaslatát és visszavonja az eddig benyújtott törvényjavaslatokat mindaddig, míg revizionális javaslatát le nem tárgyalják.

Ezzel az ülés véget ért.

A bácskai szerb népgyűlés.

(Saját tudósítónktól.)

Ujvidék, nov. 10.

A mit a dr. Berzeviczy Albert-féle népoktatási törvényjavaslat benyújtása alkalmával megirtunk, utolsó szög mind bekövetkezett.

A mi a románokat illeti azok aktiójukat már régebben megkezdték.

A mi viszont a szerbeket illeti, nincs sem Szerbiában sem Szlavóniában vagy a Szerémségben egyetlen egyházközség vagy iskolai hatóság, a mely eddig is már ne csatlakozott volna az ujvidéki szerb egyházközség ismeretes tiltakozásához.

A horvátországi, szlapon és szerémségi tiltakozásokat a horvát tartomány gyűléshez intézték oly kéréssel, hogy amennyiben a népoktatási reform törvényerőre emelkednék, úgy annak keresztülvitele tagadtatik meg.

Minden jel arra vall, hogy a magyar kormány tekintettel a nemzetiségek mozgalmára a népoktatási törvényjavaslatot oly módon fogja megváltoztatni, hogy a nemzetiségeknek mi aggodásuk se legyen, hogy a népoktatási reform őket nemzetiségi mivoltukból ki akarná vetköztetni, ellenben teljes joggal megköveteli, hogy az állam hivatalos nyelvét mindazon tanulók, akik akár a gymnasium akár a keresk. vagy polgári iskolába jutni akarnak, hibátlanul tudják.

A Bácskában a tótok és a szerbek közös népgyűlést tartanak és ezek elsejét e hó 20-ára Pétervárra hívták egybe.

A szerbek részéről Tomić Jása a „Zasztava“ főszerkesztője vesz részt.

A Versecen, a népoktatási reform ellen tartott népgyűlés rendkívül látogatott volt, — sőt mi több Belgrádból is többen vettek részt.

Karlócán e hó 3-án a szerb nemzeti és egyházi kongresszus valamennyi képviselője gyűlésre jött össze, amelyen egy, a szerb néphez intézendő felhívást szövegeztek meg, amelyben őket decembere 1-ére a

Karlócán tartandó nagy népgyűléshez egybehívják.

A felhívás erélyes hangon van megszerkesztve és azt valamennyi egyházi papi képviselő közül huszonhárman (kettő kivételével kik meghaltak) és 38 világi képviselő írta alá. Így tehát a 75 kongresszusi képviselőből 23 papi és 38 világi, összesen 61 képviselő bocsájtotta ki. Csak 12 nem írta alá.

Zomborban f. hó 21-dikén lesz a szerbeknek nagy népgyűlése, amelyre a meghívót száznál több írta alá.

Harmincéves plébánosi jubileum.

E hó 27-én lesz harmincéves évfordulója annak, hogy Szabadka sz. kir. város mint kegyuraság a ludasi plébániára Jeszenovics Jánost választotta meg. Mikor 1901-ben a szabadkai sz. györgyi plébánia megürült, Szabadka törvényhatósága mint kegyuraság egyhangulag ide választotta be Jeszenovics János ludasi plébánost. A sz. györgyi hívők szeretett plébánosuk e kedves jubileumára javában készülnek. Fényes szertartások lesznek a templomban, a mely alkalommal a diszbeszédet — magyar és bunyevác nyelven — Simrák Béla hittanár fogja elmondani. Szabadka városának egész társadalma élénk érdeklődéssel kíséri jubileumra való készülést, mely oly férfiaknak szól, aki három évtizeden át lankadatlan buzgalommal, kimeríthetetlen ügybuzgósággal vallásos élet megszentelt alapján állva szolgált Szabadka kulturájának és a magyarságnak az ügyét.

Bizonyára nagy öröme szolgálna a sz. györgyi hívőknek, ha szeretett plébánosuk ünnepét Szabadka társadalmának sympatiája mellett az érseki hatóság kegyes hozzájárulása is emelné.

Jeszenovics János bokros érdemei megérdemlik, hogy az ő ünnepe ünnepe legyen egyszersmind a papságnak és a társadalomnak, a melyek közül az első benne egy lankadatlan buzgóságu szerető pályatársat bír, a második pedig lelkes barátját az evangelium alapján álló haladásnak.

H I R E K.

TÁJÉKOZTATO.

Szabadkai közkönyvtár és muzeum. Nyitva szerdán és szombaton délután 3-tól 5-ig. Vasárnap déle 9-től 12-ig.

November 20. Agarászversenyek.

November 20. A szabadkai általános munkásképző dalkör asztaltársaság Katalin bálja a Szarvasban.

December 4. Izr. öns. és gyámolító egyesületi estélye.

— Gyelmis Gerőék ezüstlakodalmá. Szombaton ünnepelték Gyelmis Gerő és neje, szül. Lovászgy Mariska ezüstlakodalmát. Barátai, rokoni, jó ismerősei lepték meg az ünnepléssel a köztiszteletben álló házaspárt. Tudtukon kívül gyűltek össze, tudtukon kívül készültek a lakodalmi vendégségre. A mesébe illő baráti szeretetnek gondosságával hívták egybe a vendégeket, tették meg az előkészületeket az ünnepelt-

nek saját házában, ahonnan a szeretnek kedves csinyeivel tartották távol az ünnepeltek az előkészületek teljes befejeztéig. Mikor azután Gyelmis Gerőék haza értek, barátság, rokoni szeretet, tisztelet fogadták őket saját otthonukban, amelyet megtöltöttek a nemes érzelmekkel lelt lelkek. Az üdvözlések után felhangzott a cigány művészek tusa, s következett a vendégek által az ünnepeltek tudtán kívül, de az ünnepeltek házában elkészített lakoma. Bizony, bizony a nagy tiszteletben, de még nagyobb szeretetben Gyelmis Gerőék ezüst lakodalmán gyönyörködhetek.

— Kinevezés. Az igazságügyminiszter Ausperger Ferenc apatini járásbírói irnokot, ugyanazon járásbíróshoz segédtelekkönyvvezetővé nevezte ki.

— Meghívó. A szabadkai községi főgimnáziumi szegény tanulókat segélyező egyesület évi rendes közgyűlését f. é. nov. 20-án (vasárnap) d. e. 10 órakor a községi főgimnázium tanácskozó termében — (földszint, jobbra) tartja, melyre az egyesület alapító, rendes és pártoló tagjait meghívom. Szabadka, 1904. nov. 13-án Pertich Mihály s. k. egyesületi elnök.

— Esküvő. Salga Máttyás vasárnap, f. hó 20 dikán esküszik örök hűséget Czuczy Gizella kisasszonynak, Czuczy Ferenc, városi tisztviselő leányának Szabadkán, a Szent Teréz templomban.

— A villamos telep bővítése. A szabadkai villamvilágítási részvénytársaság tudvalevőleg szerződést kötött 1905. január 1-től kezdődőleg a személy pályaudvarnak villamos világítással leendő ellátására vonatkozólag. A telep jelenlegi gép- és kazánháza azonban ezen üzemelésnek nem lévén megfelelő, a társaság tervezetet nyújtott be a város tanácsához a gép- és kazánház kibővítésére. A tervezetet felterjesztették a kereskedelmi miniszteriumhoz.

— A nyugdíjügyi bizottság ma délelőtt Dulics A. Jenő főjegyző elnöke alatt ülést tartott. A bizottság néhai Vojnic Gábor volt városi gazda özvegyének évi 400 kor. nyugdíjat — s néhai Vicei László volt városi rendőr kiskoru gyermekeinek pedig évi 66 korona nevelési járulékot szavazott meg.

— Hullaszállítás. Megirtuk már hogy néhai dr. Kuthy Béláné holttestét a család Rácmiliticsről Szabadkára szállíttatja. A hullát tartalmazó koporsó ma éjjel érkezett Szabadkára és holnap délelőtt fogják a családi sirboltban elhelyezni.

— Nérmagyarosítás. Kiskoru Riskó János bajszentistváni lakos családi nevét belügyminiszteri engedéllyel Rónafalvi-ra változtatta.

— Tüzesetek. Ma a városban három helyen is keletkezett tűz, de a tüzoltók gyors és erélyes közbelépése mindhárom helyen elejét vette a komolyabb veszedelemnek. Reggel fél 6 órakor a II. körüi rendőrlaktanyában gerendatűz, délután fél 4 órakor Geiger A. Mór I. körüi házában pincetűz, este 6 órakor Vetró VIII. körüi szabó lakásán ugyancsak gerendatűz volt. A két gerendatűz az erős fűtés következtében, a pincetűz pedig egy kofának a pincében elraktározott ládjában levő melegítő serpenyőtől keletkezett.

— A megszólalt siketnéma. A rendőrség a napokban egy gyanus siketnéma koldust állított elő, kihallgatása közben azonban a siketnéma megszólalt és azt mondta,

hogy Singer Gézának hívják és egy ilyen névre kiállított munkakönyvet mutatott föl. A rendőrség tudakozására kiderült, hogy Singer Amerikába hajózott s a szélhámos álneve is más nevet vett fel, azt mondja, hogy Sziszovics Izsónak hívják, a beregmezei Bród községből való és hogy Budapesten 3 évig tartózkodott, többször volt büntetve házaslásért és kéregetésért, később a külföldön járt, hol szintén büntetéseket állt ki s most egy évig ismét a fővárosban lakott. A munkakönyv tulajdonosával Bécsben találkozott és megvette tőle a könyvet. Mindez azonban valószínűleg szintén nem igaz és most a rendőrség a budapesti államrendőrségtől vár utbaigazítást, ha pedig a jeles firmát ott sem ismernék, lefényképezetik és a fényképet az összes rendőrhatalóságoknak megküldik.

— **A kiszabadult rab.** Szerezla Péter 60 éves csantavéri illetőségű egyén e hó 6-án szabadult ki a szabadkai törvényszék fogházából, ahol 6 hónapi börtönbüntetését szenvedte el. Bűnös hajlamának azonban ugyancsak rövid ideig tudott ellent állni, mert már hétfőn reggel Haverda Mátyás palicsi villájának udvaráról ellopott 9 drb. baromfit és zsákba kötve a könnyen szerzett pecsenyét, haza felé indult. A szegedi szőlők közt azonban az őrszemnek feltűnt a gyanús tartalmu zsák és a szenvedélyes tyukászt bevitte a rendőrségre, ahol csakhamar kitűnt a még elég jókor lefűlelt tolvaj kiléte.

— **Asszonyháboru.** Alaposan megjárta Rajcsics Básóné Hajzon Tekla helybeli lakosnő a szomszédasszonyával. Tegnap a III. kör lakásán véleménykülönbség keletkezett pletyka közben közte és a jelenlevő néhány szomszédasszony között, akik végezetül jól elpáholták a konokul külön véleményen maradó szomszédnőjüket. Az asszonyháboru folytatása most a rendőrség előtt következik.

— **Adományozás.** Az izr. nőegylet népkonyhája javára Szobonya Bertalan ur 5 koronát adott. Az elnökség ez uton fejezi ki hálás köszönetét az adományért.

— **Popoff-féle orosz karaván** teák főraktára.

„HUNNIA RUM“ a legfinomabb tea rumok egyike. 1 liter ára egy próba csomag orosz teával K 2.20. Legfinomabb Jamaica Rumok, Francia Likörök és igen finom Likör Eszenciák legjutányosabbárban kaphatók ZALÁN BÉLA droguistánál Szabadka, Kossuth-utca.

A háború.

A háborúra vonatkozólag ma a következő táviratok érkeztek a fővárosba:

Pétevár, nov. 15.

Zelbicki tábornokot, az első turkesztáni hadtest parancsnokát ki-nevezték Sluczenszki tábornok helyére, a kit Kuropatkin tábornok rendelkezésére bocsátottak, a 10-ik hadtest parancsnokává. Alexejev vezérőrnagyot, a vezérkari osztály fe-

jét, a 3. manduországi hadsereg főszállásmesterévé nevezték ki.

Pétevár, nov. 15.

A manduországi hadsereghez intézett napiparancs szerint a szept. 3-ától okt. 24-ig Mukdenbe és tovább szállított sebesültek száma 828 tiszt és 20,479 fő legénység. Megbetegedett 128 tiszt és 3827 egyéb katona.

London, nov. 15.

A japánok újból megtámadták Port-Arturt. A támadás, hir szerint napokig fog tartani s a japánok semmi áldozattól sem riadnak vissza, hogy az erődöt elfoglalhassák. Ezuttal a keleti erődöket ostromolják leirhatatlan hevességgel.

London, nov. 15.

Port-Arturból október 30-ik kelttel jelentik, hogy a japánok általános támadást intéztek a vár ellen és elérték az árkokat. Ezek azonban szélesebbek voltak, mint milyeneknek a japánok becsülték és alá is voltak aknázva. Óriási zavar keletkezett, amelyben a japánok 1500 embert veszítettek. Ez a harc, annak dacára, hogy a Sappe nevű erődöt a japánok bevették, sokkal eredménytelenebb volt, mint az eddigi támadások.

TAVIRATOK.

A református zsinat.

Budapest, nov. 15. Báró Bánffy Dezső és Kun Bertalan püspök elnöklésével a tegnapi határozathoz híven ma délelőtt 10 órakor az egyházi törvénytervezetnek az adózásra vonatkozó részét kezdte tárgyalni.

Svájei választások.

Budapest, nov. 15. Genfből táviratozzák. A genfi kanton törvényhozó testületének részleges felújító választásán a következő az eredmény megválasztottak 38 radikálist, előbb 37), 30 demokratát (7), 10 szocialistát (7), 13 katolikust és 4 nemzeti-pártit e két utóbb említett csoport száma nem változott meg.

Farkasok a tisztviselőtelepen

Budapest, nov. 15. A főváros közelében lévő tisztviselőtelep bennlakóit tegnap óta rettegésben tartják — a farkasok. Egy villa mögött ugyanis a csősz este nyolc óra után rálőtt egy farkasra, el is találta, de a lövés csak megsebezte az állatot, nem terítette a földre.

A csősz azonnal megjelentette az esetet a rendőri őrszobán. A rendőrök mindenekelőtt a Hungária körutnak azt a részét szállották meg, amerre Sváb József őrszem rálőtt a farkasra. Itt meg is találták a vérnyomokat, de a farkasnak nyoma veszett.

Azután egész éjszakán keresztül nem jelentkezett semmi nyom a farkasokra vonatkozólag. Reggel, 7 óra felé azonban újabb adattal szolgált egy Vandek nevű napszámos, aki Kőbányáról a kis erdőn keresztül jött a tisztviselőtelepre dolgozni. A napszámos elmondja, hogy félóránnyira a tisztviselőtelepi gémutcától, a kis erdőben három farkast látott. Először követ dobott rájuk, azután pisztolyával lőtt utánok mire az állatok megfutamodtak.

MULATSÁGOK.

Kaszinóbál Magyarkanizsán.

— Saját tudósítónktól. —

Magyarkanizsa, nov. 14.

A Tiszamenti fagyos légáramlat, miként a magyarkanizsai társadalom évről-évre visszatérő agitációja mutatja

nem fagyasztja meg azt az élénk vérkeringést, mely ez életrevaló község uri fiatalágát át — meg áthatja.

A kaszinói élet fölvirágzása óta talán épen Magyarkanizsa volt az Bácsországban, hol először talált — befogadásra a szép nem az olvasóasztal nyilvánosságánál és — bácskai szép leányok, meg életrevaló ur-asszonyok levén jelen — a közművelődés keretében a zene és a tánc muzsája is vendégszerető otthonra talált ott nyomban.

Évtizedes tradíciója ez a kanizsai kaszinónak, mely f. hó 13-án nyitotta meg az idei szezonra kapuit.

Kicsi társaság adott találkát egy másnak ott. de az a pár ember aztán pompás harmoniában ölekezett egymással Igenis ölekeztek estétől másnap virradtig a forróvérű fiatalok Terpsichore édesbűvös ölében. A mamák nézték, a komoly papák a szomszédos teremben sakkoztak meg irodalmi csetepatét rögtönöztek. A fiatalág meg lejtett végig fáradhatatlanul a sima parketten.

Ott voltak: Deutsch Erzsike (alias Deák Böske) Löbl Margitka (Bácsföldvár). Weiszberger Ilonka, Löwinger Ilonka, Kráhl Irma, Déry Ica (Szeged). Klein Kornélka, Kozics Elemér dr.-né, Székely Ferenc dr.-né és még sokan.

Mulatság után egy négytagu zsürititkos szavazás alapján Weiszberger Ilonka és Deutsch Erzsikét jelentette ki a „legszebbik“-nek, miről a hiteles oklevelet ezennel az igazsághoz híven kiállítjuk.

S—r Z—n.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Fölmentett gyilkosok.

A szegedi ítélőtábla előtt tegnap két bajai földmivesgazda bűnügye került tárgyalásra, akik a szó szoros értelmében agyonverték egy földesgazdát. Szimics Iván egyike volt a legvadabb tekmészeti embereknek. Hatalmas testalkata és félelmetes ereje révén a legrettegettebb alakja lett a bajai korcsmák világának.

Ez a félelmetes ember összetűzött Vukovics József és Dikán Antal bajai földmivesekkel és elhatározta, hogy kivégzi mindkettőjüket. A gyilkosság napjaul az 1904. év január 1. napját tüzte ki. Meg is üzente mindkét embernek, hogy őrizkedjenek tőle, mert ujesztendő napján, ha találkozna, kivégzi őket.

A két földmives mindennek ellenére nem bujt el, hanem kiment mulatni egy korcsmába. Estefelé Szimics foltonos kiáltozások között berontott a korcsmába és elsütötte pisztolyát, amely Vukovicsot megsebesítette. A támadó ezután kiment, hogy odakint megtöltse fegyverét. Vukovics és társa ezt fölhasználták arra, hogy kilopózzanak a konyhába, amelyen keresztül a harcziás földesgazdának vissza kellett jönni. Tényleg jól számítottak, mert Szimics a konyhán át akart ismét a korcsmába menni. Ekkor az elrejtőzött két alak megrohanta és a földre teperte, aztán a saját vasdorongijával addig verték a fejét, mig nem meghalt.

A szabadkai ügyészség szándékos emberölés büntetével vádolta meg Dikánt és társát. Az ottani törvényszék azonban fölmentette mindkét vádlottat azzal az indokolással, hogy önvédelemből követték el a gyilkosságot.

Az ügyész főbbezése folytán a szegedi táblához került az ügy amelynek mai tárgyalásán Aschinger Ferencz főügyész helyettes elejtette a

vádat mindkét vádlottal szemben mert a vádlottak mintegy kényszerítve voltak Szimicset megölni, különben nemcsak az ő, hanem a korcsmában levők élete is könnyen áldozatul eshetett volna az elvetemült ember brutalitásának. — Az ügyész érveihez Groszsz Albert dr. közvédő is hozzájárult és így a tábla jogerősen megszüntette az eljárást a vádlottak ellen.

REGÉNY CSARNOK.

A LEÁNY-VOJVODA.

Irta: Dugovich Imre. 68.

Ő maga sem ismerte még a fegyveres hajdukok erejét és bizott abban, hogy Jabelkarov leveretése után rendelkezésére álló fegyveres törökök, s a saját képére vert aranyokkal Dobra ellen fellázított békeszerető bolgárokkal a vojvodák fölé kerekedhetik.

Másfél heti izgatottság után érkezett meg Dobra küldötte Szófiába, hirül hozva, hogy Jabelkarov csapatai megindultak Szófia ellen. Pazvanó ekkor már készen várta támadóját.

Legalább is másfél napi menetelés kellett ahhoz, hogy Jabelkarov csapatai Szófia alá érjenek. Amint Jabelkarov küszteendilből megindult, Rádin vojvoda régi hajdukjai élén a Szófia mellett emelkedő Vitos hegyesét borító erdőbe indult. Dobra feladata volt, hogy az esetleg megfutamodó küszteendili pasának menekvését megakadályozza. Attól, hogy a szófia pasaságban Pazvanó csapataival gyűlhetne meg a bajuk, tartaniok most már nem kellett. Rádin világos nappal, járt utakon vezettette háromszáz főből álló csapatát. Csak Dobrának kellett táborában megvárni, mig Jabelkarov csapatai elvonulnak, hogy azután a visszavonulás útját elvágja.

A másfél nap Pazvanónak épen elég volt, hogy Jabelkarov illő fogadtatására megtegye az előkészületeket. Szófiába gyűjtött csapatait azoknak az utcáknak a házaiba szállásolta, amelyeken Jabelkarovnak keresztül kellett vonulnia. Palotájának minden zugában fegyvereket rejtett el. Az egész városnak a legbékésebb színben kellett feltűnni, mikor Jabelkarov bevonul. Még a békés színezetet is megfosztotta a gyanustól azzal, hogy szófiai katonáit, meghagyta a mindennapos szolgálásban, sőt egyik részének feladata volt Jabelkarov ünnepélyes fogadtatása.

Arról is értesítették, hogy Rádin a Vitos hegyet borító erdőbe vonul háromszázad magával. Bizalmas bolgárjaival értesítette Rádin tervének minden részletéről, hogy Rádin annál biztosabban tájékozhasssa magát.

A kelepécet gondosan készítette el, a higgadt boszu megfontoltságával állította fel a töröket, melyekbe Jabelkarovnak gyanútlanul kellett befutnia. Munkájának végeztével nyugodtan várta a jövő eseményeit, rendületlenül bizva katonáinak rajongásában, s a bolgárok szabadságszeretében.

Folyt. köv.)

Felelős szerkesztő:

DUGOVICH IMRE.

Laptulajdonosok: AZ ALAPITO

Szerkesztőségi és kiadóhivatali telefon szám: 62.

*****
Schmidt Flórián
 kefekötő, magán használati
 és ipari kefék gyári raktára
 Szabadka, Halasi-ut 217. szám.
 Saját ház.

Raktáron tart minden
 e szakmába tartozó
 kefe árukat, kitűnő
 tartós gépkeféket és
 legjobb minőségű
 meszelőket. — Eláru-
 sítás nagyban és ki-
 o o o csinyben. o o o
 Ugy helyben mint vidéki megrende-
 lésekre kiváló gondot fordít.

KIS HIRDETÉSEK.

Minden szó 3 fillér Vastag betűkből 6
 fillér. Legkisebb hirdetés 30 fillér.
 Apró hirdetések feivételnek a kiadóhiva-
 talban Batthyány-utca 3 sz. — Apró hir-
 detések előre fizetendők.

Zongora órákat ad, valamint ké-
 zimunkát elvállal
 megrendelésre egy intelligens nő. Cim a
 kiadóban.

Ki akar eladni vagy venni könyvet,
 zeneművet, papírt, írószert, az
 men-
 „**Antikvárium**”-ba, Szabadka
 jen az „Antikvárium” a Gimnasium
 átellenében Kölesönkönyvtárnak havi díja
 30 kr Képes levelező-lapoknak csak 1 kr.
 darabja az Antikváriumban

Jó karban levő két üléses batár
 egész olaj ten-
 gejű eladó Cim a kiadóhivatalban.

Lakás változás. Özv. Hamburger
 érnő, lakását VI. kör. Petőfi-utca idb.
 Illés Antal ur házába helyezte át.

Jó házból való fiúk és lányok tanoncul
 felvételnek Deutsch Izidor,
 norinbergi díszmű és játékaruk üzletében,
 Szabadkán, Kossuth-utca. 517

Instruktor ajánkozik polgáristák
 vagy al-óbb osztályu
 gymnazisták mellé. Kie tén több éven
 keresztül sikerrel működött Cim a kiadó-
 hivatalban

Értesítés

Van szerencsém értesíteni a n. é
 közönséget, hogy helyben **Zászó**
 utca, saját házamban levő üzletemben

takaréktűzheiyek

jutányos árban kaphatók, és pedig:
 1 sütő takaréktűzhely 20 koronától feljebb
 50
 Csikó takaréktűzhely 1 sütővel 10 korona
 20
 "Készít a legegyszerűbbtől a leg-
 diszesebb kivitelű munkákat, speciális
 bármely e szakba vágó munkála
 tokban.

A n. é. közönség szives látogató-
 sát kérve vagyok kiváló tisztelettel

Cziráki János.
 lakatos.

Kertrendezés szezonja!

A nagybecsű közönség becses tudó-
 mására hozom, hogy a mai korszak igé-
 nyeinek megfelelő pompás kivitelű

villák, udvari kertek
 s nagyobb szabásu

parkirozások

terv. rajz szerint méltányos árban készítik.
 Nemkülönböztetve élő és műkoszorú, sír-
 csokrok

1 koronától feljebb
 pompás kivitelben, gyorsan és pontosan
 expedíálnak.

Valamint különféle cserép és virágzó
 növényelm, szép kereszties fenyőfálm ker-
 tek alakításához.

Vágó György,
 kereskedelmi műkertész
 Telepem dr. Purgly-féle kert, az új gyer-
 mek menhely átellenében van.

Nedves lakások — szárazzá tétele

az ember legdrágább kincsének —
 az egészség megóvása szempontjából
 — elengedhetetlen szükség. De csakis

természetes asphalittal

érhetjük el biztosan a célt; minde
 egyéb anyag alkalmazása költsége
 hiabavaló kísérletezésnek bizonyul
 Megrendeléseket elfogad és jótállás
 mellett pontosan teljesít a vidéken is

KARSAI BERTALAN
 a Magyar asfalt részvénytárság képviselője.
 — SZABADKÁN. —

E'vál al mindenféle asfalt-burkolat készítő é

*****
Néhai Piros Jozsi
Orchester hegedűje
 eladó

MINDENKI TUDJA,

HOGY

legjobb és biztos hatással
 bír a

köhögés és rekedtség
 ellen a híres

pemetefű és méz
 cukorka,

Első Szabadkai Cukorka Gyárból.

Kapható min-
 den fűszer-
 kereskedésbe.

HALLATLAN KEDVEZMÉNY

Pártos Hermannál;

főter, Farkas J. fűszerkereskedővel szemben, fiakkerosok megállóhelye.

Bármily óra rendes javítása 2 évi jótállás mellett 75 kr.

Egy óra üveg frt —.10

Egy pontosan járó ébresztő óra 1.50

Valódi nickel zsebórák 3 frttól feljebb

Kétfedelű ezüst zsebórák 5.50 fe'jebb

Valódi tajték pipák 1.50 feljebb. Javító műhely aranyműves és ékszer munkákban.

JAVÍTÁSOK GYORSAN ÉS PONTOSAN KÉSZÍTETNEK.

Photo-email képek készítése arany-, ezüst- és dublé keretben. Mindenféle ékszer muukák ujonnan elkészítése jutányosan.

MAGYARORSZÁG

egyetlen helye

KECSKEMÉT

ahol óriási termés van szőlő, alma, szilva,
 kajszlabarack stb. gyümölcsneműekben
 és ahol

Első Alföldi Coenagyár R.-T. KECSKEMÉTEN
 Szeszfőzőgyára által üzemben tartott
 szeszfőződében valódi tiszta gyümölcspálink-
 kát, jelenleg barackpálinkát főznek. Ár-
 jegyzékkel és mintázott ajánlattal szívesen
 szolgál a Gyárvezetőség

KECSKEMÉTEN.

Sürgöny és levélcim: Szeszgyár Kecskemét.

PÉNZ

4⁰/₀-OS

törlesztéses kölcsönöket nyujtok budapesti és külföldi első rangu
 pénzüzetektől a földbirtok és ingatlan
³/₄ értékeig I. és II. helyre 15—65 évig terjedő időtartamra.

Személyhitelt! papoknak, katonatiszteknek, állami- és magánhivatalno-
 koknak, kereskedőknek és iparosoknak kezessél és kezes
 nélkül 1—15 évig terjedő időre gyorsan és diszertén.

Bank- és magánadósságok convertálása.

LANG SAMU Budapest, VI., Nagymező-utca 12. szám.

A kölcsön nem záloglevelekben. hanem készpénzben lesz folyósítva.

— Értékpapírok és részvények a legmagasabb napi árfolyam mellett megvételnek. —

Osztálysorsjegyek: ¹/₁ K 12.—, ¹/₂ K 6.—, ¹/₄ K 3.—, ¹/₈ K 1.50.

Nyomatott kiadók Kladek és Hamburger könyvnyomdájában Szabadkán.

Uj!!

Legujabb!!

A magy. kir. szab. osztálysorsjáték
 legujabb föelarusítója ajánl

legelőször

a legujabb eredeti sorsjegyek t

¹/₁ 12 kor   ¹/₂ 6 kor.   ¹/₄ 3 kor.   ¹/₈ 1.50 kor.

Schwáb Lipót

Budapest,

VI., Gyár-utca 43. szám.